

Diweddariad ar Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg y Cyngor – Blwyddyn 5 (2021-2022)

Cam Gweithredu	Polisi	Nodau	Gweithgaredd	Targed erbyn 2021	Cyfrifoldeb	Diweddariad
1.1	Cymraeg i Oedolion	Cynyddu nifer yr oedolion sy'n dysgu Cymraeg	Cynyddu gweithgarwch marchnata ac ymestyn nifer y cyrsiau sydd ar gael ar bob lefel	Cynyddu nifer y cofrestriadau 20%	Dysgu Cymraeg y Fro Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Mae 44 o weithwyr Cyngor Bro Morgannwg wedi'u cofrestru gyda DCyF: Mynediad 12 Sylfaen 8 Canolradd 15 Uwch 5 Gloywi 4 Mae 140 o ddysgwyr ar draws y Cyngor wedi cofrestru ar gyrsiau gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ar hyn o bryd. Cofrestrodd 10 dysgwr yn ystod 2021/22. Cofrestrodd 3 dysgwr ar Ran 2 y cyrsiau yn 2021/22.

1.2		Cynyddu nifer y dysgwyr sy'n symud o lefelau Mynediad a Sylfaen i gyrsiau lefel Uwch	Rhoi cymorth a chanllawiau wedi'u targedu i annog dysgwyr i symud i lefel uwch o ruglder	Cynyddu cyfraddau dilyniant i lefelau uwch 20%	Dysgu Cymraeg y Fro; Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Mae 44 o weithwyr Cyngor Bro Morgannwg wedi'u cofrestru gyda DCyF: Mynediad 12 Sylfaen 8 Canolradd 15 Uwch 5 Gloywi 4 Mae 140 o ddysgwyr ar draws y Cyngor wedi cofrestru ar gyrsiau gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ar hyn o bryd. Cofrestrodd 10 dysgwr yn ystod 2021/22. Cofrestrodd 3 dysgwr ar Ran 2 y cyrsiau yn 2021/22.
1.3		Darparu mwy o gyrsiau iaith yn y gweithle ar amryw lefelau hyfedredd i alluogi mwy o gyflogeion i weithio'n ddwyieithog	Gwella darpariaeth yn y gweithle yn y sector cyhoeddus a'r sector gwirfoddol i ddechreuwyr a phobl sy'n dechrau siarad Cymraeg	Cynyddu darpariaeth yn y gweithle 100%	Dysgu Cymraeg y Fro; Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Mae 44 o weithwyr Cyngor Bro Morgannwg wedi cofrestru ar gyrsiau Cymraeg gyda DCyF. Cyflwynir y rhain drwy gymysgedd o sesiynau digidol ac wyneb yn wyneb. Cyflwynir cyrsiau Cymraeg Gwaith drwy'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol o bell

1.4		Rhoi cyfleoedd anffurfiol i ddysgwyr Cymraeg gyfarfod ac ymarfer eu sgiliau iaith	Trefnu gweithgareddau cymdeithasol a 'sesiynau sgwrs' i wella hyder a lefelau hyfedredd	Sefydlu 4 lleoliad yn yr ardal i gynnal cyfleoedd wythnosol i ddefnyddio'r Gymraeg yn anffurfiol	Dysgu Cymraeg y Fro; Menter Bro Morgannwg	Mae DCyF a Dysgu Oedolion yn y Gymuned yn cynnal sesiynau Amser Coffi rheolaidd yn Palmerston a'r Llyfrgell Barri, yn ogystal â chefnogi y Cynllun Siarad gyda grwpiau coffi ym mhob tref.
1.5		Rhoi cyfleoedd i ddysgwyr Cymraeg integreiddio i rwydweithiau a sefydliadau Cymraeg eu hiaith	Cynllunio rhaglen weithgareddau cymdeithasol amrywiol i ddod â siaradwyr a dysgwyr Cymraeg at ei gilydd	Llunio calendr blynyddol o ddigwyddiadau gan roi cymorth marchnata	Dysgu Cymraeg y Fro Menter Bro Morgannwg	Mae DCyF yn trefnu digwyddiadau rheolaidd i ddysgwyr a siaradwyr Cymraeg rhugl gyda'i gilydd gan gynnwys dathliadau tymhorol (Dydd Gŵyl Dewi, Dydd Santes Dwynwen, Nadolig) a boreau coffi. Mae digwyddiadau wedi'u cynnal o bell, ond mae mwy yn cael eu cynnal wyneb yn wyneb eto wrth i'r cyfyngiadau gael eu codi. Mae Menter Bro Morgannwg yn hysbysebu ac yn hyrwyddo llawer o ddigwyddiadau, clybiau a sesiynau i oedolion, gan gynnwys coginio, dawns, ymarfer corff, bygi-ffit, cerddoriaeth, darlithoedd a theithiau.

1.6		Rhoi cyfleoedd i rieni a phlant ddysgu Cymraeg gyda'i gilydd	Trefnu cyrsiau i deuluoedd lle gall oedolion a phlant fwynhau gweithgareddau sy'n cefnogi dysgu iaith	Trefnu cyrsiau iaith teuluol yn ystod gwyliau'r ysgol	Dysgu Cymraeg y Fro	Daeth y grant a oedd yn cefnogi Clwb Gwaith Cartref Cymru i deuluoedd â phlant yn ysgolion Cymru, Clwb Ni, i ben ar ôl y pandemig ac nid yw'n cael ei gynnal mwyach o 2022. Ymchwilir i ffrydiau ariannu newydd i ailgyflwyno'r clwb gwaith cartref. Adnoddau i rieni sydd ar gael ar wefannau DCyF a Bro Morgannwg.

1.7		Rhoi cyfleoedd ar-lein i ddysgwyr Cymraeg ymarfer eu Cymraeg	Sefydlu ystafell sgwrsio/fforwm arlein i ddysgwyr Cymraeg yn yr ardal	I'w sefydlu erbyn mis Medi 2017	Dysgu Cymraeg y Fro Canolfan Genedlaethol	Mae ffrydiau Facebook a Twitter DCyF yn cael eu defnyddio'n gynyddol gan ddysgwyr a'r sefydliad er mwyn rhannu gwybodaeth am gyrsiau a digwyddiadau, cyfleoedd sgwrsio ac ati. Mae DCyF yn rhannu gwybodaeth gan sefydliadau partner a darparwyr Cymraeg eraill gan gynnwys Menter Bro Morgannwg a Chyngor y Fro. Mae nifer y dilynwyr ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol Menter Bro Morgannwg wedi cynyddu. Parhawyd i gynnal cyfarfodydd ar-lein ar gyfer partneriaid, cyrsiau a digwyddiadau cymdeithasol y Cynllun Siarad.
2.1	Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd	Rhoi cyfleoedd i rieni a phlant ddysgu Cymraeg gyda'i gilydd	Trefnu sesiynau amser stori yn Gymraeg mewn amryw leoliadau yn y Fro, yn arbennig mewn llyfrgelloedd	Sefydlu sesiynau amser stori ym mhob un o'r prif drefi a'u cynnwys mewn darpariaeth prif ffrwd	Cyngor Bro Morgannwg;Menter Bro Morgannwg	Mae sesiynau Amser Stori wedi'u cyflwyno'n wythnosol yn y Barri a Llanilltud ers mis Mehefin 2021, ac wedi aildechrau ym Mhenarth ym mis Chwefror 2022

2.2		Gweithio gyda phartneriaid allweddol i greu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio Cymraeg y tu allan i'r ysgolion i atgyfnerthu'r cyswllt rhwng iaith addysg a'r gymuned	Llunio strategaeth ar y cyd sy'n galluogi'r Gymraeg i ddod yn iaith gweithgareddau cymdeithasol a hamdden	Cyhoeddi'r strategaeth ar y cyd erbyn mis Hydref 2017	Gwasanaeth Ieuencid y Fro; Bwrdd Rhaglen Plant a Phobl Ifanc; Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru;	Mae'r Urdd, ar y cyd â Menter Bro Morgannwg, yn parhau i ddarparu clybiau wythnosol i blant oed cynradd gan gynnwys nofio, dawns, drama, crefft a choginio. Mae'r Urdd yn cynnal clwb ieuencid wythnosol yn YMCA Y Barri ar gyfer blynyddoedd 7 i 9.
2.3		Cynyddu nifer y gweithgareddau cymdeithason yn y Gymraeg i blant oedran cynradd	Trefnu cyfres o weithgareddau hamdden ar gyfer amryw ddiddordebau e.e. chwaraeon, drama, dawns, celf a chrefft, gemau cyfridiadur, gweithgareddau, awyr agored ac ati	Cytuno ar y rhaglen a'i gweithredu erbyn mis Medi 2017	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru; Gwasanaethau Hamdden Bro Morgannwg	Mae amrywiaeth o glybiau a dosbarthiadau wedi'u cyflwyno yn Gymraeg ar gyfer plant oedran cynradd – karate, dawns, drama, pobi, ioga, arlunio, marchogaeth – yn ogystal â phêl-rwyd a phêl-droed, a dosbarthiadau gwyddoniaeth. Mae Adran Chwaraeon yr Urdd ar y cyd â Menter Bro Morgannwg yn darparu clybiau wythnosol gan gynnwys gwersi nofio a gweithgareddau hanner tymor.

2.4		Rhoi cymorth i rieni â phlant mewn ysgolion Cymraeg i leddfu pryderon am helpu gyda gwaith cartref	Sefydlu Clybiau Gwaith cartref mewn ysgolion Cymraeg neu Ganolfannau Cymunedol i gefnogi rhieni nad ydynt yn siarad Cymraeg	Trafodaethau i'w cynnal yn ystod y flwyddyn academaidd bresennol gyda bwriad i sefydlu Clybiau Gwaith Cartref erbyn Medi 2018.	Ysgolion Cynradd Cymraeg; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Dysgu Cymraeg y Fro	Daeth y grant a oedd yn cefnogi Clwb Gwaith Cartref Cymru i deuluoedd â phlant yn ysgolion Cymru, Clwb Ni, i ben ar ôl y pandemig ac nid yw'n cael ei gynnal mwyach o 2022. Ymchwilir i ffrydiau ariannu newydd i ailgyflwyno'r clwb gwaith cartref.
2.5		Annog disgyblion Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg i ddefnyddio'r Gymraeg yn fwy yn gymdeithasol.	Yr ysgol i gytuno ar Ddatganiad Cenhadaeth a'r cod ymddygiad a sefydlu Fforwm Defnydd laith	Fforwm Defnydd laith i gynnwys cynrychiolwyr o bob blwyddyn ysgol i'w sefydlu erbyn mis Medi 2017	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg;	Mae hyn yn cael ei gydlyn fel rhan o'r CSGA.
2.6		Rhoi cyfleoedd i bobl ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned	Sefydlu Fforwm Pobl Ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg a'i gefnogi i drefnu cyfres o weithgareddau cymdeithasol	Trefnu o leiaf 3 gweithgaredd Cymraeg arwyddocaol yn ystod pob blwyddyn ysgol	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Mae hyn yn cael ei gydlyn fel rhan o'r CSGA.

2.7		Rhoi cyfleoedd i bobl ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ddefnyddio'r Gymraeg tu allan i'r ystafell ddosbarth	Cefnogi'r clwb ieuencid Cymraeg yng Nghanolfan Palmerston, y Barri ac ystyried y posibilid o sefydlu darpariaeth debyg yn rhywle arall	Ymestyn y ddarpariaeth bresennol i gynnwys Penarth a'r Bont-faen	Cyngor Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Mae nifer o weithgareddau a chlybiau allgyrsiol ar gyfer disgyblion o bob oed yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg, yn ogystal â chlybiau ieuencid a ddarperir gan yr Urdd a Menter Bro Morgannwg.
2.8		Rhannu gwybodaeth â phobl ifanc am gyfleoedd swyddi a phrentisiaethau sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog	Sicrhau bod gan Gyrfu Cymru a gofalwyr mewn ysgolion y wybodaeth ddiweddaraf am swyddi sy'n gofyn am allu yn y Gymraeg a rhannu'r wybodaeth hon â phobl ifanc	Gyrfa Cymru, Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg a Choleg Caerdydd a'r Fro i gytuno ar gynllun gweithredu erbyn Medi 2017 a dyfeisio ffyrdd arloesol o roi gwybodaeth drwy apiau a'r cyfryngau cymdeithasol	Gyrfa Cymru; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro;	Mae'r holl swyddi gwag yn cael eu hysbysebu'n ddwyieithog ar wefan Gyrfu Cymru. Mae yna hefyd adran i bobl edrych ar swyddi lle mae pynciau penodol yn ddefnyddiol a'r Gymraeg yn cael ei chynnwys. Yn ogystal, mae Gyrfu Cymru yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle drwy sesiwn grŵp LMI wedi'i hanelu at flwyddyn 10 ac mae ganddi fideo YouTube sy'n hyrwyddo'r Gymraeg yn y gwaith Bydd ymgynghorwyr yn rhoi gwybod i bobl ifanc am swyddi gwag penodol os ydynt wedi nodi

						diddordeb galwedigaethol. Mae cynnig ymgysylltu busnes Gyrfa Cymru i ysgolion yn cynnwys digwyddiad Cymraeg yn y Gweithle a gwahoddir pob ysgol i ddigwyddiad Cymraeg yn y Gweithle Cymru Gyfan a gynhelir yn flynyddol Mae ganddynt ymgynghorydd sy'n siarad Cymraeg ym Mro Morgannwg ac ymgynghorwyr Cymru'n Gweithio sy'n gallu darparu cyfweiliadau cyfarwyddyd yn Gymraeg (mae un ohonynt yn aelod o'r grŵp rhanddeiliaid cyfrwng Cymraeg).
2.9		Defnyddio technoleg gyfathrebu i hysbysebu cyfleoedd cyflogaeth sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog	Creu gwefan benodedig, ap a chyfeirlyfr i hysbysebu swyddi a phrentisiaethau sy'n gofyn am sgiliau Cymraeg	Sefydlu Hyb rhannu gwybodaeth i brif gyflogwyr yr ardal y gellir ei ddefnyddio i recriwtio staff a phrentisiaid dwyieithog	Gyrfa Cymru; AAL; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro;	Mae nifer o safleoedd recriwtio ar gyfer swyddi a gyrfaoedd yn y Gymraeg, wedi'u hysbysebu a'u rhannu gan Gyrfa Cymru a Phrifysgol De Cymru. Mae CCF yn cynnig nifer o gyrsiau yn Gymraeg (gofal plant, chwaraeon, neu'n ddwyieithog, iechyd

						a gofal cymdeithasol) sy'n helpu i gefnogi myfyrwyr i ddilyn gyrfaoedd dwyieithog. Mae gan yr Urdd wybodaeth a chynghor ar brentisiaethau Cymraeg. Mae Gyrfa Cymru yn hysbysebu swyddi gwag sy'n gofyn am sgiliau Cymraeg drwy ein gwefan ein hunain. Maent hefyd yn hysbysebu ystod eang o safleoedd chwilio am swyddi gan gynnwys safleoedd penodol sy'n hysbysebu swyddi gwag Cymraeg ac yn cynnal gwasanaeth paru prentisiaethau Chwilio am Brentisiaethau Llywodraeth Cymru.
2.10		Cefnogi datblygiad gofal plant yn y Gymraeg	Cynnal adolygiad o anghenion gofal plant rhieni gyda phlant mewn addysg Gymraeg	Cefnogi datblygiad gofal plant ar ôl ysgol a chofleidiol lle nodir anghenion.	Menter Bro Morgannwg; RhPPI; Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r nod a'r maes trafod hwn yn un o bynciau allweddol y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg. Bydd Cylch Meithrin Llanilltud Fawr yn symud i safle mwy yn 2022 i alluogi gofal plant cyfrwng Cymraeg cofleidiol.

2.11		Cefnogi datblygiad cyfleoedd gofal plant Cymraeg yn ystod gwyliau'r ysgol	Parhau â chynlluniau chwarae Cymraeg dros wyliau'r ysgol	Cynyddu'r niferoedd sy'n mynychu cynlluniau chwarae gan 100%	Menter Bro Morgannwg; RhPPI; Cyngor Bro Morgannwg	Cyflwynodd Menter Bro Morgannwg gynlluniau chwarae mynediad agored BWRLWM yn ystod gwyliau'r haf, y Nadolig a'r Pasg yn ogystal â gwyliau hanner tymor yn y Barri, Penarth, a Llanilltud Fawr.
2.12		Darparu gofal dydd yn Gymraeg	Cynnal astudiaeth o ddichonoldeb i ymchwilio i ymarferoldeb sefydlu darpariaeth gofal dydd Gymraeg yn y Fro	Cwblhau astudiaeth o ddichonoldeb erbyn Mawrth 2017	Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r nod hwn a'r maes gweithgarwch hwn yn cael eu trafod ar hyn o bryd fel rhan o'r Cynllun. Mae gofal dydd cyfrwng Cymraeg ar gael drwy gylchoedd chwarae ac addysg feithrin.

2.13		Cynyddu nifer y gweithgareddau Cymraeg sy'n darparu ar gyfer diddordebau teuluoedd	Adeiladu ar lwyddiant Gŵyl Fach y Fro a threfnu digwyddiadau tebyg i gyd-daro â dathliadau'r Nadolig, Santes Dwynwen a Dydd Gŵyl Dewi	Trefnu 3 diwrnod hwyl i'r teulu yn ystod y flwyddyn mewn rhannau gwahanol o'r sir a chynyddu nifer y mynychwyr i ŵyl Fach y Fro i 3,000	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru; Dysgu Cymraeg y Fro Cyngor Bro Morgannwg;	Gweithiodd staff Menter Bro Morgannwg gyda Menter Caerdydd i gynnal digwyddiad Tafwyl digidol / torf gyfyngedig ym mis Mehefin 2021 – a fu'n llwyddiannus iawn ac a gafodd ei weld gan dros 45,000 o wylwyr ar wahanol lwyfannau digidol a chyfryngau cymdeithasol. Cynhaliwyd Gŵyl Fach y Fro yn ddigidol ym mis Ebrill 2021 ar ap AM, platfform ar-lein sy'n rhannu ac yn dathlu creadigrwydd Cymreig. Roedd Eisteddfod yr Urdd yn ddigwyddiad digidol yn 2021, ond mae'n dychwelyd wyneb yn wyneb yn 2022 gyda llawer o bobl ifanc o'r Fro yn cymryd rhan mewn cystadlaethau rhagbrofol ym mis Mawrth 2022

2.14		Datblygu'r sin gerddoriaeth Gymraeg a'r celfyddydau drwy gynllun Gigs Bach y Fro	Parhau â'r ddarpariaeth cerddoriaeth a chelfyddydau Gymraeg mewn lleoliadau gwahanol ledled y Fro ac adeiladu ar lwyddiant Gigs Bach y Fro	Cynnal 6 digwyddiad y flwyddyn i oedolion yn y Fro a sicrhau bod o leiaf 60 o bobl yn mynychu pob digwyddiad	Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg	Gweithiodd staff Menter Bro Morgannwg gyda Menter Caerdydd i gynnal digwyddiad Tafwyl digidol / torf gyfyngedig ym mis Mehefin 2021 – a fu'n llwyddiannus iawn ac a gafodd ei weld gan dros 45,000 o wylwyr ar wahanol lwyfannau digidol a chyfryngau cymdeithasol. Cynhaliwyd Gŵyl Fach y Fro yn ddigidol ym mis Ebrill 2021 ar ap AM, platform ar-lein sy'n rhannu ac yn dathlu creadigrwydd Cymreig.
2.15		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg i blant a phobl ifanc.	Sicrhau bod gwersi nofio ar gael yn Gymraeg i'r holl ysgolion Cymraeg	Yr holl ysgolion Cymraeg i gael cynnig gwersi nofio yn Gymraeg erbyn mis Medi 2017	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Coleg Caerdydd a'r Fro	Mae gan Ysgolion Cymraeg bellach gyfle i gael gwersi nofio'n Gymraeg drwy drefniant blaenorol.

2.16		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Sicrhau bod gwersi nofio ar gael drwy ddarpariaeth ôl-ysgol yn Gymraeg hyd at o leiaf Lefel 1	Gwersi nofio hyd at Lefel 1 i fod ar gael yn Gymraeg yn yr holl brif ganolfannau hamdden erbyn mis Medi 2017	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Coleg Caerdydd a'r Fro	Gwnaed ymdrechion i ystyried y galw a'r cyfleoedd ar gyfer darpariaeth ar ôl ysgol yn Gymraeg ac mae dosbarthiadau lefel 1 bellach ar gael yng Nghanolfan Hamdden y Barri ar adeg benodol.
2.17		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Sicrhau bod dosbarthiadau ffitrwydd ar gael yn Gymraeg	Sefydlu o leiaf 2 ddsbarth ffitrwydd Cymraeg erbyn Medi 2018 a chynyddu'r nifer dros y pedair blynedd nesaf	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Mae Menter Bro Morgannwg wedi cynnig dosbarthiadau a chlybiau i blant, pobl ifanc ac oedolion mewn cadw'n heini, bwtcamp, bygi-ffit, karate, dawns, pêl-rwyd a phêl-droed. Mae'r Urdd hefyd yn darparu llawer o glybiau a chyfleoedd chwaraeon cyfrwng Cymraeg gan gynnwys Blocs Cychwyn yng Nghanolfan Chwaraeon Colcot Mae'r cyllid a ddarperir drwy bartneriaeth Chwaraeon Cymru/Cyngor Bro Morgannwg wedi datblygu gweithgareddau ychwanegol

2.18		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Cydweithredu â chymdeithasau chwaraeon i sicrhau bod hyfforddiant ar gael yn Gymraeg mewn gweithgareddau fel gymnasteg, pêlrwyd, hoci, tennis, rygbi, pêl-droed ac	Cytuno ar gynllun gweithredu erbyn mis Medi 2018 gyda'r prif gymdeithasau chwaraeon i hyfforddi hyfforddwyr Cymraeg a sefydlu clybiau hamdden	Cymdeithasau Chwaraeon; Gwasanaethau Hamdden; Urdd Gobaith Cymru	Sesiynau i ddisgyblion Ysgol Bro Morgannwg a gyflwynir mewn partneriaeth ag Urdd Gobaith Cymru o ran cyflwyno gweithgareddau mewn ysgolion a lleoliadau cymunedol. Gweithgareddau hamdden Cymraeg gan gynnwys pêl-droed, pêl-rwyd a karate a ddarperir gan Fenter Bro Morgannwg, a gweithgareddau chwaraeon fel pêl-droed ac athletau a ddarperir gan yr Urdd.
2.19		Sirchau bod Canolfannau Hamdden yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg	Penodi Hyrwyddwr iaith ymhob canolfan hamdden sy'n gyfrifol am hyrwyddo'r Gymraeg yn weledol ac yn ei darpariaeth hamdden	Hyfforddi Hyrwyddwyr iaith i'w gwblhau erbyn mis Medi 2017 a sefydlu prosesau monitor i werthuso cynnydd o ran defnyddio'r iaith	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Menter Bro Morgannwg	Mae'r Gymraeg bellach yn eitem barhaol ar agenda'r cyfarfod rheoli Cleient/Contractwr

3.1	Gweithgareddau Cymunedol	Defnyddio technoleg gyfathrebu fel llwyfan gwybodaeth a rhwydweithio i siaradwyr Cymraeg a dysgwyr	Datblygu 'Echlysur' yn y Fro fel rhwydwaith cyfathrebu sy'n rhoi gwybodaeth i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg am weithgareddau, digwyddiadau, cyfleoedd swyddi ac ati	Ehangu marchnata'r rhwydwaith a phennu targed pum mlynedd i gael 3,000 o danysgrifwyr	Menter Bro Morgannwg; Gwasanaeth Ieuencid; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Mae Menter Bro Morgannwg yn defnyddio llwyfannau digidol amrywiol i rannu, hyrwyddo ac annog trigolion i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau Cymraeg yn y Fro ac mae'n cynnwys Mae dros 1,685 o drigolion yn tanysgrifio i e-gylchlythyr Menter Bro Morgannwg – sy'n rhannu gwybodaeth am ddigwyddiadau a gweithgareddau cyfrwng Cymraeg yn y Fro. Mae hon yn ffordd effeithiol o hyrwyddo gweithgareddau'r Fenter, yn ogystal â rhannu gwybodaeth / hysbysebion gan bartneriaid Cymraeg eraill yn yr ardal fel yr Urdd a Menter Caerdydd.

3.2		Defnyddio technoleg gyfathrebu i gadw mewn cysylltiad â disgyblion ar ôl iddynt adael Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg	Sicrhau bod manylion cyswllt cynifer o'r rhai sy'n gadael ysgol â phosibl yn cael eu hychwanegu at y llwyfan rhwydweithio	Casglu manylion cyswllt yn flynyddol	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Menter Bro Morgannwg; Gwasanaeth Ieuencid	Ceir grwpiau anffurfiol ar hyn o bryd. Bydd trafodaethau'n cael eu cynnal ar sut all y rhain gael eu datblygu a'u hehangu.
3.3		Sicrhau cynhwysiant cymunedol a gwirfoddolwyr wrth gynllunio a threfniadau gweithgareddau Cymraeg	Sefydlu Hyb Cymunedol i hyrwyddo gweithgareddau cymdeithasol yn y Gymraeg	Sefydlu Hyb Cymunedol yn y Fro erbyn mis Medi 2018 a'u helpu i drefnu rhaglen flynyddol o weithgareddau / digwyddiadau poblogaidd	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru; Cyngor Bro Morgannwg	Mae Menter Bro Morgannwg yn defnyddio ystod o lwyfannau cyfryngau cymdeithasol digidol i hyrwyddo ei gwasanaethau, gan gynnwys: Twitter (1,555) Instagram (988) a Facebook (1,060) Mae nifer y dilynwyr ar bob plattform wedi cynyddu ers y llynedd – Twitter +283, Instagram +659, Facebook +209
3.4	Nid yw cyllideb bresennol MBM yn ddigon ar gyfer erthyglau wythnosol	Codi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg mewn rhwydweithiau digidol a phrint	Parhau i sicrhau bod cynnwys Cymraeg yn y Glamorgan Gem sy'n bapur cymunedol print ac ar-lein	Datblygu darpariaeth sy'n cynnwys erthyglau yn y Glamorgan Gem yn y fersiynau print ac ar-lein	Menter Bro Morgannwg; Glamorgan Gem	Rhoddwyd y gorau i argraffu'r Glamorgan Gem yn 2019. At hynny, oherwydd diffyg cyllid, nid yw Menter Bro Morgannwg yn cynhyrchu cynnwys dwyieithog rheolaidd ar hyn o bryd. Mae Cyngor Bro

						Morgannwg yn parhau i rannu cynnwys a hysbysebu pan fo'n bosibl mewn cyfryngau printiedig perthnasol
3.5		Ystyried y posibiliad o sefydlu Canolfan Gymraeg yn y Fro	Cynnal astudiaeth ddichonoldeb i ystyried y potensial o sefydlu Canolfan Gymraeg yn y Barri	Ceisio arian a chynnal astudiaeth ddichonoldeb erbyn mis Medi 2018	Cyngor Bro Morgannwg; Llywodraeth Cymru; Menter Bro Morgannwg; Cyngor Tref y Barri.	Eto i fynd i'r afael ag ef

4.1	Cymraeg yn y Gweithle	Y Cyngor i gydymffurfio'n llawn â Safonau'r Gymraeg	Parhau i weithredu Cynllun Gweithredu Safonau'r Gymraeg.	Caiff y grwp Insight ddiweddariadau rheolaidd ar ddatblygiadau a materion cydymffurfiaeth	Cyngor Bro Morgannwg	Datblygwyd cynllun gweithredu Safonau'r Gymraeg ac mae'r rhan fwyaf o'r camau gweithredu bellach wedi'u cwblhau neu'n mynd rhagddynt.
4.2		Asesu sgiliau ieithyddol staff	Cynnal dadansoddiad cynhwysfawr o sgiliau ieithyddol staff a nodi bylchau yn y gwasanaethau sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog a nodi anghenion hyfforddiant	Cwblhau archwiliad a dadansoddiad o sgiliau iaith erbyn mis Rhagfyr 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Cynhaliwyd ail archwiliad o sgiliau ieithyddol ym mis Medi 2018. Casglwyd gwybodaeth gan bob defnyddiwr cyfrifiadur. Bydd archwiliad newydd yn cael ei gynnal yn 2022/23..

4.3		Cynyddu nifer y staff dwyieithog i ddarparu gwasanaethau'n unol â gofynion Safonau'r Gymraeg	Y Cyngor i recriwtio digon o siaradwyr Cymraeg, buddsoddi mewn staff sy'n siarad Cymraeg a chefnogi staff i wella eu sgiliau Cymraeg ar dras pob lefel dysgu iaith	Adolygu'r Strategaeth Sgiliau Iaith erbyn mis Medi 2017 gyda'r nod o sicrhau fod cyfradd y staff dwyieithog yn adlewyrchu'n fras cyfradd y Cyngor Sir erbyn 2021	Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r Cyngor yn gweithredu'n bositif i hyfforddi mwy o staff a recriwtio staff sy'n siarad Cymraeg. Mae'r drafodaeth hon yn cael ei chynnal ar hyn o bryd yng nghyfarfodydd diwygiedig Mwy na Geiriau.
4.4		Mabwysiadu polisi recriwtio rhagweithiol a fydd yn galluogi'r Cyngor i roi mwy o wasanaethau dwyieithog yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg	Yr holl swyddi i'w dynodi'n naill ai Cymraeg 'hanfodol' neu 'ddymunol'. Swyddi i'w hystyried yn 'hanfodol' os nad oes siaradwr Cymraeg yn cael ei gyflogi yn y tîm hwnnw neu os yw rheolwyr yn gweld bod angen mwy o gapasiti dwyieithog.	Strategaeth Sgiliau Iaith ddiwygiedig yn amlinellu'r polisi recriwtio i gael ei llunio erbyn mis Mawrth 2018	Cyngor Bro Morgannwg	Pob swydd i fod o leiaf yn rai Cymraeg 'dymunol'. Bwriedir cynnal cynllun peilot yn y Gwasanaethau Cymdeithasol i dreialu'r Gymraeg fel 'hanfodol' ym mhob swydd. Byddai hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r di-Gymraeg gwblhau'r cwrs Cwrteisi Cymraeg 10 awr.

4.5		Rhoi cyfleoedd i staff wella eu sgiliau ieithyddol	Llunio rhaglen o gyrsiau iaith i ddatblygu sgiliau a hyder siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Cytuno ar raglen hyfforddiant erbyn mis Mehefin 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Gall staff fynd i gwrs Dysgu Cymraeg wythnosol yn ystod eu hamser gwaith ac yn rhad ac am ddim; ariennir hyn gan DCYF a Chyngor Bro Morgannwg. Mae 44 o aelodau staff wedi cofrestru ar gyrsiau.
4.6		Galluogi staff ac aelodau etholedig i fod yn ymwybodol o hanes a diwylliant y Gymraeg gan gynnwys cydymffurfiaeth â deddfwriaeth y Gymraeg	Trefnu rhaglen o hyfforddiant Ymwybyddiaeth a Chydymffurfiaeth y Gymraeg a chynnwys cwrs sefydlu i staff newydd	Cytuno ar raglen hyfforddiant erbyn mis Mehefin 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Bydd modiwl Ymwybyddiaeth y Gymraeg newydd yn cael ei gyflwyno yn haf 2022.
4.7		Creu amgylchedd sy'n annog mwy o ddefnydd o'r Gymraeg	Creu adnoddau, deunydd hyrwyddo ac effaith weledol sy'n hybu defnyddio'r iaith ac yn meithrin parch a chefnogaeth at ddwyieithrwydd	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Datblygwyd bathodynau ar e-byst Cymraeg i siaradwyr a dysgwyr. Siaradwyr Cymraeg yn gwisgo cortynnau gwddf. Arwyddion drwy'r adeilad yn dangos y croesewir siarad Cymraeg.

4.8		Rhoi cymorth rhyngwyd i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Defnyddio'r fewnwyd i gyfeirio staff at adnoddau iaith defnyddiol e.e. e-ddysgu, gramadeg ar-lein a gwirwyr sillafu, geiriaduron ar-lein ac adnoddau cyfieithu	Cwblhau rhestr o adnoddau ar-lein erbyn mis Ionawr 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Mae tudalen ar gael ar fewnwyd y staff ar gyfer dysgwyr sydd â dolenni i adnoddau a thudalen i siaradwyr sydd â manylion am eu hawliau
4.9		Rhoi cymorth rhyngwyd i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Datblygu mewnwyd i gyfeirio staff at gyrsiau Cymraeg a gweithgareddau Cymraeg yn y gymuned	Cwblhau erbyn mis Hydref 2016 a'i ddiweddarau'n gyson	Cyngor Bro Morgannwg; Dysgu Cymraeg y Fro	Gweler uchod. Mae grŵp sgwrsio anffurfiol hefyd ar gyfer dysgwyr
4.10		Normaleiddio defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	Asesu dewisiadau iaith staff mewn perthynas â gweithrediadau mewnol: Gohebiaeth; ffurflenni; cwynion; adolygiadau perfformiad; anghenion hyfforddiant; polisïau staff; cyfarfodydd mewnol ac ati	Asesiad i'w gwblhau erbyn mis Mawrth 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Gwnaed ymarfer archwilio e.e. arolwg staff Cymraeg i siaradwyr Cymraeg Lle y bo'n bosibl, mae'r holl gyfathrebu mewnol yn ddwyieithog.

4.11		Hyrwyddo cynlluniau sy'n dangos yn weledol y croesewir y Gymraeg yn y gweithle	Parhau i ddatblygu mentrau sy'n creu amgylchedd sy'n meithrin y defnydd o'r Gymraeg gan staff e.e. bathodynau, posteri, Cortynnau gwddf, Defnyddio'r logo <i>Cymraeg</i> ar e-byst a'r fewnrwyd, llofnodion e-bost a negeseuon allan o'r swyddfa	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Llofnodion e-byst bellach yn dangos yn glir os yw staff yn siarad neu'n dysgu Cymraeg
4.12		Dosbarthu deunydd hyrwyddo'r Gymraeg ar fewnrwyd y staff	Dosbarthu bathodynau, cortynnau gwddf, posteri, creu arbedwyr sgrin dwyieithog a hyrwyddo cyrsiau Cymraeg	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Rheolaidd
4.13		Datblygu hyder wrth ysgrifennu Cymraeg	Gosod Cysill a Cysgeir (gwirwyr gramadeg a sillafu Cymraeg) ar gyfrifiaduron ac iPads yr holl staff ac aelodau etholedig	Gosod yr holl becynnau cyfrifiadur wedi'u gosod ac ar waith erbyn mis Rhagfyr 2016	Cyngor Bro Morgannwg	Mae hwn wedi'i osod ar bob cyfrifiadur. Mae grant newydd a dderbyniwyd gan y gwasanaeth Dysgu Oedolion yn y Gymuned wedi talu am drwydded i'r holl staff allu defnyddio fersiynau wedi'u diweddarau o'r feddalwedd hon.

4.14		Annog staff ac aelodau etholedig i ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfodydd a chyflwyniadau mewnol ac allanol	Rhoi hyfforddiant ar sgiliau cyflwyno yn Gymraeg ac ystyried ymarferoldeb darparu cyfleusterau cyfieithu mewn cyfarfodydd mewnol	Llunio rhaglen hyfforddiant erbyn mis Medi 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r holl ohebiaeth gan y Rheolwr Gyfarwyddwr yn ddwyieithog. Mae rhai sesiynau hyfforddi staff mewnol wedi cael eu darparu yn Gymraeg, lle'r oedd cyfleoedd niferus i fynychu ar gael roedd un o'r rhain yn Gymraeg.